

De col·laboració

Un viatge a Sovietlàndia

III

Vuit dies a Moscou

per

E. MIRA

SÓN les 4 de la tarda; fa sis hores que hem arribat a la capital dels soviets, i, a jutjar per la traquillitat amb què ens trobem reunits, treballant de valent en aquest petit departament del laboratori de Spielrein, qualsevol diria que en som habituals concurrents. No obstant, cal tenir una gran devoció per a la feina, per no adonar-se'n que el lloc on estem és un reconet científic que està mancat d'un sens fi de petits detalls necessaris per al bon exercici de les seves funcions. Suara he demanat paper per tal de prendre unes notes i he notat un cert gest d'esverament en la camarada Kropovtkina, a qui m'he adreçat amb la demanda. Ha sortit de l'habitació lentament, com qui va a fer una feina de responsabilitat: han passat cinc minuts i ha tornat, completament transformada, amb expressió de joia, com si acabés de tenir un gran triomf: amb un aire displi-cent m'ha posat sobre la taula una fulleta d'uns deu centímetres quadrats d'un paper fosc, com el pa moreno, prim com un pa d'or, però ple de minúsculs grumolls i taques. Ara són les altres "camarades" que es troben en la cambra les que dirigeixen un esguard admiratiu al paper i a la seva portadora. No cal ésser psicòleg per a sorprendre el significat de la pregunta que implícitament formulen amb els seus ulls: com diantre t'ho has fet per a poder trobar i prendre aquest paper? Tanmateix, a mi em sembla que no hi ha motiu per a tal actitud; el paper es nega—com a bon objecte proletari—a rebre la meua tinta burgesa, i escup, amb una perseverança digna de millor causa, tot quant vol fer-li empassar la meua estilogràfica. La Kropovtkina es creu obligada a donar-me explicacions: tot el bon paper està intervingut per l'Estat i destinat als fins de propa-

ganda. Aquest és un paper "local" severament "racionat", és a dir, distribuït a "dosis fracta", que sols treballa acceptablement amb el llapis o amb una tinta també "local" (que em sembla una suspensió de carbó en l'aigua), a la qual jo em nego hostatjar—en justa venjança—a l'interior de la meua Parker.

Uns moments més tard, mentre estic prenent les notes al dors del programa de la Conferència, veig que tinc les mans brutes i demano pel lavabo. No hi ha sabó ni tovallola; m'eixugo amb el mocador i la Kropovtkina torna a explicar-me: a la U. R. S. S. hi ha quantitats enormes de substàncies grasses, però s'utilitzen per a altres fins més essencials; recordo, en efecte, haver vist en entrar a l'estació milers de barrils de mantega destinats al "dumping". A les cinc s'ha fet fosc i s'encenen els llums, insuficients per als meus ulls de miop. Ara, en aquesta penombra, la illusió de normalitat podrà accentuar-se...

A les vuit ens atancem a la taula del menjador de l'Hotel. Fryer em diu que s'ha passat mitja tarda cercant un sobre per a enviar una lletra. Per fi n'hi han donat un sense goma i no l'ha pogut utilitzar. Sortosament, em diu, amb aire misteriós, a prevenció n'havia portat dotze i els tinc a la maleta. Però ço que no havia pogut fer el meu estimat ianki era dur-se unes racions de peix o de carn amb les quals poder reemplaçar aquestes pilotes misterioses que tenim sobre el plat i que semblen, no sé ben bé per què, posseir un aire "geològic". Serà carn?, serà farina?, serà—vade retro—terra d'escudella?... Ja hem ingerit una sopa que ens ha fet recordar els misteris químics del protoplasma; ara, francament, la idea de permetre l'entrada al meu soma d'aquestes